

ଜାନମାନୁ

ଚାଲିଶା

ଡକ୍ଟର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ

ଜାନମାନ୍ ଚାଳିଶା

ପ୍ରକାଶକ

ଲାର୍ଜ୍ ବୁକ୍ସ

ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ଚାମର

ଭୌମନଗର

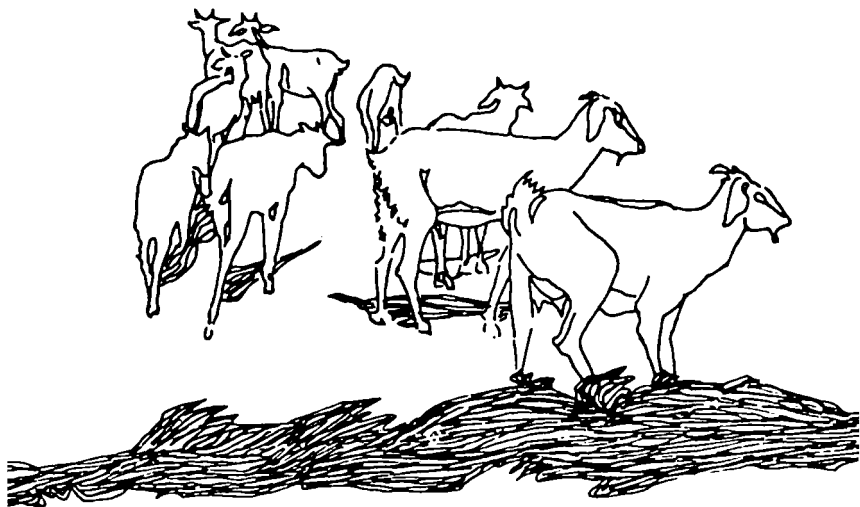
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୧

ମୁଦ୍ରଣ

ଶୋଭନ

ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବିହାର

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ ୧୯୯୪

ଜାନମାନ ଚାଲିଣା ।

ଡକ୍ଟର ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ

ଚିତ୍ର

ଛନ୍ଦାଚରଣ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ

ଲକ୍ଷ୍ମୀ କବି

ଉଲଟିଆ

ଓଟିଆ ଘରର ବଡ଼ ଡୁଲିଙ୍ଗେ
ପାଇଥିଲି ଧାନ କୁଳିତି
ଛିଡ଼େଇମାଡ଼ି କରି ହେଲା ଡାଁବେ
ତହୁଁ ହର ମାନ ପୁଲିତି
ଇନ୍ଦା କାଣା ହେଲା ?
ସବୁ କଥା ପସକୋଧିବୋ
ସବୁ କଥା ପୁଲା
ରଜା ବଞ୍ଚି ମେଲା ପଡ଼ିଲେ
ମରୁନିଆ ଘରେ ତାଲା
ଗୁରୁ ବସିଲେ ମୁହଁ ଜାପି କରି
କଥା କହୁଲେ ଚେଲା

କହୁଥିଲି କିନ୍ତା ବଧୂଆଡ଼ିଅଁ ଯେ
ପାସଇଁ ସୁନାର କସନା
ନୁହୁଥିଲି ମୁଇଁ ଖଜୁର ପଟି ଯେ
ପାସଇଁ ପାଟର ବସନ!
ଇନ୍ଦା କାଣା ହେଲା ?
ଚକ୍ଷୁମା-ବାଲା ବସି ରହିଲେ
ଅଧା ନରୁଡ଼ିଗଲା
ସେପୁଟିଆ ଉଠି ବସୁଲେ
ବରଦ ବୁଢ଼ା ମଲା
ବିଏ ପାଏଲା ଲଟିବୁରୋ
ଆଉ ବିଏ ରସଗୁଲା

ଖୁଜୁଥିନି

ଖୁଜୁଥିଲି ଖୁଜୁଲେ ମୁଇଁ
ଖୁଜୁଥିନି ସବୁଆଡ଼େ
ବାହିରଲା ଯେ ନାଇଁ ଆଏଲା
ନାଇଁ ପଠାଲା ଚିଠି ଖଡ଼େ

ସେ ହେଉଥିଲା ବାଗିରି ସୁନ୍ଦରି
ମୁଇଁ ହେଉଥିଲି ଡେଇଁ ତଉଲ
କୁଡ଼ିକାଟି ଧରି ଖେଲୁଥିଲୁଁ ଦୁହେଁ
ଘାଁସର ତିଉନ୍ ଧୁଲିର ଚାଉଲ
ଖେଲୁଥିଲୁଁ ଦୁହେଁ ଚକାଉଉଁରା ଯେ
ହିଟି ପଡୁଥିଲୁଁ ଆଡ଼େ ଠାଡ଼େ

ସେ ରାଉଥିଲେ ମୁଇଁ ଖୁଜୁଥିଲି
ଘାଏ ଘାଏ ଧରୁଥିଲି ପାଲିଆ
ସେ ଥିଲା ଗୁରା ଲାସବାନ ପରୁଟିମା
ମୁଇଁ ଥିଲି ପରେ କେନ୍ଦା ମଲିଆ
ଇନ୍ଦା କାଣା ଗୁଟେ ହେଇଗଲା ଯେ ମୁଇଁ
ଧସକି ପଡ଼ିଲି ଗୁଟେ ମାଡ଼େ

ମନ୍ ମୋର କହୁଲେ ଆସତା ବଏଲେ
ବସି ଦେଖୁଥିଲି ଏକ୍ସକର୍ଟି
ଖାଦି ପିଆଦି ଛାଡ଼ି ଥାଇ ଗୁଟେ ଠାଲେ
ଖୁଖୁ ପଲେ ମୋର ଯାଏତା ଚଟି
ଗାଁ ଖେଡ଼ ଖଲା ଲାଗୁଲେ ବିଷପିତା
ବୁଲୁଥିଲି ମୁଇଁ ପଡ଼ିଲା ଖାଡ଼େ

ନିସାନ୍

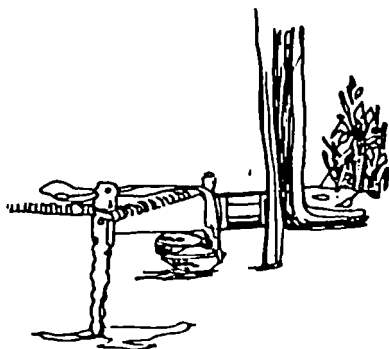
ବାଙ୍କଲେ ନିସାନ୍ ଡୋଲ ବୋ ପିଲେ
ଗାଆଁର ଖୁଇଲ ଦୁଇଜିବା
ପୁରଲେ ପାନି ପୁରୁନି ବଂଧେ
ଖଲଖଲାତେଲ ଛଲଜିବା

ପୁଷ୍ପପୁନିକେ ପନା ମିଠା
ଶିକାରୁତିଉନ୍ କାଜରା ପିଠା
ମାଁ ସମ୍ବଲେଇ ମନ୍ ଦେଲେ ବୋ
ବେଲ କାଲି କାଏଁ ଡଲଜିବା ?

ଜନ୍ମକେ ଯେ ମାରୁସି ଲେଦା
ମହାନ ମୁରୁଖ ମହାନ ଗଧା
ଆଡ଼େ ବ୍ୟଲେ ଠାଡ଼େ ବୁଝସି
ଦେଖୁନ୍ ଦେଖୁନ୍ ମିଲଜିବା

କୁକୁର ଲେଉଁ ତ ମୁଲୁଁ ବଂକା
ସାଏଲେ ଗଲେ ଲଖେ କୈ
ବାଜିଟାକେ ବାଧିଲେ ମିସେଲ
କେନ୍ଦା କରି ସଲଖିବା ?

ଭରଜି ନାକେଁ ଟକା ଗୁନା
ନୁହେ ପିତଲ ଖାଁଟି ସୁନା
ରେଡିମାଡି ଧୁରଲେ ଭି କାଏଁ
ନୂଆ ବାଗିର ଝଲଜିବା ?
ବାଙ୍କଲେ ନିସାନ୍ ଡୋଲ ବୋ ପିଲେ
ଗାଆଁର ଖୁଇଲ ଦୁଇଜିବା

ବିହା

ବାଙ୍କଲେ ଦୁଇଦୁଇ ବଜା
ଖୁରୁରେ ଦୁଇଦୁଇ ହୋ
ଆଉ ଘଡ଼େକେ ବଟେଇଦେମୁ
ନନା ଯିବା ଚାଲି ହୋ

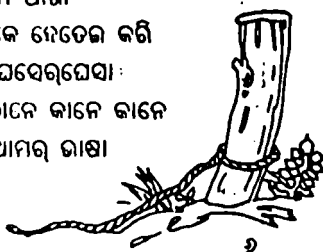
ଜନମ୍ ଠାନେ ଜାବନ୍ ଠାନେ
ବୁଲର ଯୁଡ଼େ ଘର ହୋ
ଇନ୍ତୁ ଗଲେ ଥିବା ମନେ
ପଡ଼ୁଥିବା ସୋର ହୋ

ଅଛନ୍ ଯେତେ ଯିବେ ସବେ
ଇନ ଯେତେ ଠୋଲ ହୋ
କିଂଦୁରୁଥିସି ଜାବନ୍ଟକା
ଗୁଟା ଉଠେ ଗୋଲ ହୋ

ଗୁଟେ ଭାଷା

କୁଟେ କୁକରୁ ଗୁଟେ ଭାଷା
କୁଟେ ଜୀବନ୍ତ ଗୁଟେ ଆଶା
ମାଆର ଭାଷା ବୁଆର ଭାଷା
ବୁଢ଼ାର ଭାଷା ହୁଆର ଭାଷା
ମାମୁର ଭାଷା ମାଉଁର ଭାଷା
ନାନୀର ଭାଷା ଗଉଁର ଭାଷା
ବାଟର ଭାଷା ହାଟର ଭାଷା
ଗାନା ଆଉର ନାଟର ଭାଷା
ଠାନର ଭାଷା ମନର ଭାଷା
ରୂପର ଭାଷା ଗୁନର ଭାଷା
ଖେତର ଭାଷା ଖଜାର ଭାଷା
ଶାଳାର ଭାଷା ଶଳାର ଭାଷା
ମୁରୁଖର ଭାଷା ଗ୍ୟାନିର ଭାଷା
ପଥରର ଭାଷା ପାନିର ଭାଷା
ସୁନାର ଭାଷା ଲୁହାର ଭାଷା
ବୁଆ ବୁଢ଼ାଇଁ ଖୁଆର ଭାଷା
ଘରର ଭାଷା ଘାଟର ଭାଷା
ନିଜର ମାଆର ପେଟର ଭାଷା

କୁଟେ କୁକରୁ ଜଟା ନ ଭାଇ
ଆମର ଗୁଟେ ଭାଷା
ଇ ଭାଷାକେ ପାଞ୍ଚି ଦେଲେ
କୁଞ୍ଜିଯିବା ଆଶା
ଇ କଥାକେ ଯେତେଇ କରି
ହେମା ହେପେରହେପା :
ଠାନେ ଠାନେ କାନେ କାନେ
ଶୁଭିବା ଆମର ଭାଷା

ଭାଷାଟାକେ ନିଷା କଲେ
ବଦଳିଯିବା ଦକ୍ଷା

ମାରୁନି

ମେଘକେ ମାରୁମା ପାନି
ଝାରକେ ମାରୁମା କାଢ଼
ବାଟକେ ମାରୁମା ଠିକ୍‌ନା
ଚାଲିଯିମା ଛାଟେଛାଟ୍

ଗଛକେ ମାରୁମା ଛାଏ
ଫୁଲକେ ମାରୁମା ବାଞ୍ଛନା
ପାଏଲେ ଋଷମା ଯଦ୍‌ନେ
ମାଏଟେର୍‌ସ୍‌ ସୁନା କଦ୍‌ନା

ଖେଉକେ ମାରୁମା ଧାନ
ବିଧିକେ ମାରୁମା ଝୁରି
ପରର୍‌ରେ ଖାଏମା ପୁଡ଼ିଆ
ପୂଜିବା ପଖାଇ ଖୁରି

ମାଏଟେକେ ମାରୁମା ଉଷୋ
ଗୁରୁକେ ମାରୁମା ପାଢ଼
ରାଏଡ଼କେ ମାରୁମା ସପନ୍ନ
ଚାଲିଯିମା ଛାଟେଛାଟ୍

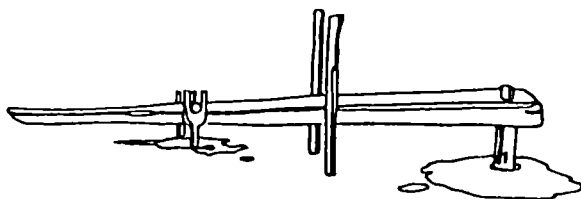
ନୂଆ। କୁନ୍ଦୁଆଁ

ଟିକେଟିକେ, ନୂଆ। ନୂଆ।
 ଟିକେଟିକେ କୁନ୍ଦୁଆଁ
 ଟିକେଟିକେ ଉପର
 ଟିକେଟିକେ ଦୁଖମଳା
 ଟିକେଟିକେ ଚୁଆପୁରୀ
 ଟିକେଟିକେ ଲାଡ଼
 ଟିକେଟିକେ ମାଉଁସ୍ ଛାଲ
 ଟିକେଟିକେ ହାଡ଼
 ଟିକେଟିକେ ମିଶି ସବୁ
 ଫେରନ୍ତେ ଦୁନିଆ
 ଟିକେଟିକେ କୁନ୍ଦୁଆଁ ଆଉର
 ଟିକେଟିକେ ନୂଆ।

ଗୁଡ଼େ ଯୁଡ଼େ ବୁଡ଼ାବୁଡ଼ା
 ଗୁରୁ ପିଲାବୁଆ
 ଗୁଡ଼େ ଯୁଡ଼େ ଶୁଆଖାଗା
 ବାଜି ସବୁ ବୁଆ

ଗୁଡ଼େ ଯୁଡ଼େ ସିଆନ ଛଡ଼ା
 ସବେ ତ ଲୁଆ
 ଗୁଡ଼େ ଯୁଡ଼େ ଗର୍-ପାଉରା
 ବାଜି ସବୁ ବୁଆ
 ଗୁଡ଼େ ଯୁଡ଼େ କୁନ୍ଦୁଆଁ
 ଆଉର ଯେତେ ସବୁ ନୂଆ।

ଘାଏଘାଏ ବାଦଲ ଛାଏ
 ସବୁବେଳେ ଖରା
 ଘାଏ ଘାଏ ଜନକ-ରାଏଡ଼
 ସବୁବେଳେ ତରା
 ଘାଏ ଘାଏ ପାଏନକାଡ଼ି
 ସବୁବେଳେ ଚୋ
 ଘାଏ ଘାଏ ତେଗାନତା
 ସବୁବେଳେ ଶୁଆ
 ଲଟା ଲଟା ସମିଆ
 ଭାଇ ମସବୁକ ସମିଆ

ଭାଏ ଜିଉଟିଆ

ଏ ସୁର ଗଲେ ମୁଁ
 ଢେଙ୍କିଆଲେ ପୀଢ଼ି ଗୁଡ଼େ ଦୁଲି
 ମାଁ ବହୁ ମୋର ଦେଖୁଥିବେ
 କେନ୍ଦ୍ରା ଚୁକେଲ ବଳି
 ଦତା ଆସି ମୋର କାନୁ ଅଢ଼ବା
 ଭାଏ ଆସି ମୋର ସାଂଗ କଟବା
 ଆଖର ପାଖର ସତେ ବଳବେ
 ଗଲୁ ତ ବୁଲୁ ଭୁଲି

ବଛରକେ ଘାଏ
 ବାଗମାସେ ଆସି ପରେ ଥରେ
 ଦଶରା ମାସର ଭାଏ ଜିଉଟିଆ
 ଡିହାର ଘରେ ଘରେ
 ସେ ବେଳାକେ ଚାକିଥିବି ମୁଁ
 ପୁକି ପୁକି କାଢ଼ ଚୁଲୁହି

ଚୁଆଁଶାଲେ ବସି ଦୂର ଖୁଟି ଖୁଟି
 କରମି ମୁଁ ବିନତି

ସବୁଠାରେ ମୋର ଦତା ଭାଏ
 ଆଘୋ ହଉନୁ ଗନ୍ତି
 ନୂଆ ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧି ଉପାସ ଚୁଡ଼େ
 ଦେମି ମୁଁ ଦୁଲୁହୁଲି

ଜିଉଁ ଜାଗି ଥ ଦତା ଭାଏ ମୋର
 ଉଡୁ ନାମର ବାନା
 ସବୁଠାରେ ସୁକାଲ ହଉ
 ଏଭର ପିଠାପନା
 ଜାନ୍ତା ଗଲୁ ଚାଲି ଥାଉ
 ଜାବନ୍ ଉସି ଖେଲି

ତାଲଖାଲ

ତାଲଖାଲ ବୋ
 କଷ୍ଟି ବେଲେ କଷ୍ଟାକଷ୍ଟା
 ପାଉଁଶା ବେଲେ ମିଠା
 ମାଟିକେ ନଂଗଲ କି ରେ
 କାଦୋକେ ସେ ପବା
 ବଞ୍ଚିତଲେ ଉଦା ଉଦା
 ଆଡ଼ି ଶୁଖାଉବା

ନେହିର ଲାଗି ପଥର ଯେ
 କାଁଥିର ଲାଗି ଇଟା
 ଜଳିତ କୁଏ ହାତୁ ଯେଲେ ରସିଆ
 ତୁଲ ଦେବୁ ହେଉଟା
 କି ତାଲଖାଇ ବୋ

ତାଲଖାଇ ବୋ
 ପାଶେ ପାଏଲେ ଖୁଲୁ ଖୁଲୁ
 ପରିଆଡ଼େ ବୁପୁରା
 ଭନ ସିନା ସାଇ ଗୁସିଆ
 ସେନ ତ ବୁପୁରା
 ଥିଲେ ଦେସନ ମୁହଁ ଆଡ଼ି
 ନାହିଁଥିଲେ ନୁରା
 ହଁ ବ୍ୟଲେ ଗଦଗୁଣେଡ଼ା
 ନାହିଁ ବ୍ୟଲେ ଦୁରା
 ସବୁ କଥାକେ କାନ ଦେଲେ ନାଗର
 ତୁଲ ଦେବୁ ତ କର୍ବରା
 କି ତାଲଖାଇ ବୋ

ତାଲଖାଇ ବୋ
 ଧାଉଁଥି ପି ବାର କିରେ
 ବସିଥାଇ ତେର
 ବେଲୁଉଦଳା ଝରୁକଳା
 ଖରୁପିଆ ତେର

ବାଦଲ-ବଡ଼ା ତାଲ କି ରେ
 ପାତାଲ-ତୁରୁ ତେର
 ଭନତା ରହି ଚାଲୁଥାତୁ
 ବାଁଜି ଦେଲ ଘେର
 ପଲ ପାଚିଲେ ପାଲସିବୁ ରସିଆ
 ତୁଲ ରସର ସାଗର
 କି ତାଲଖାଇ ବୋ

ମାଉଳା ଜଡ଼

ମୁନିଗା ପତର ସୁରୁସୁରୁ
 କଦେଇ ପତର ବଡ଼
 ରେ ମାଉଳା ଜଡ଼
 ବେଲୁ ହେଲାନ ମୁହଁ ଉପରେ
 କେତେ ହେସୁ ଲାଡ଼
 ରେ ମାଉଳା ଜଡ଼
 ବିଏ ରହିଛେ ହସି ଖେଳି
 କା'ର ଭା'ଗିଛେ ହାଡ଼
 ରେ ମାଉଳା ଜଡ଼
 ଦେଖି ନାପି ବାଟ ଚାଲୁ ଧନ ଗା
 ଭ ସବୁଆଡ଼େ ଗାଡ଼
 ରେ ମାଉଳା ଜଡ଼

ଝଡ଼ିଗଲେ ଶାଗୁଆ ପତର

ଶୁଖା ଖଡ଼ ଖଡ଼
 ରେ ମାଲିକା ଜଡ଼
 କାନେ କହେଲେ ସତେ ଶୁନ୍‌ବେ
 କାଏଁ ଯେ ଏତେ ରଡ଼
 ରେ ମାଲିକା ଜଡ଼
 ଧାନ୍ ବଳି ବୁଝି ଆନ୍‌ଲୁ ସିନା ଗା
 ଇ ରୁକ୍ଷା ଗରଗଡ଼
 ରେ ମାଲିକା ଜଡ଼
 ଗାଁଗିଯିବା ତୋରୁ ସିଧା ଚାଲି ଜାନିଆ
 ତୁଲ ହେବୁ ଲଡ଼ବଡ଼
 ରେ ମାଲିକା ଜଡ଼

ଶୁଖିଗଲା ଗଛପତର
 ଶୁଖିଗଲା ଘାସ
 ସଥେ କାଏଁ ଏସୁର ଆର
 ନାଲି ହୁଏନ ଚାଷ
 ବୁଝେ ଥିପେ କିଛି ନାହିଁ
 ଖେଉଁ ଗଲାନ ପାଟି
 ଲୁକେ ଭାଗଲେ ସହର ଆଡ଼େ
 କିଛି ଘରର ଟାଟି
 ବରଷି ଦେ ରେ ଗଝୋରଝୋ
 କଲା ପରଦା ଟାଟି ଦେ
 ଏ ମେଘ ପାନି ଦେ

ପାନି ଦେ

ଶୁଖିଗଲା ନଦୀ ନାଲ
 ଶୁଖିଗଲା ତୁଆଁ
 ହାୟ ବରଷା କାଏଁ ଭରସା
 ଲୁକେ ଅଚାକୁହା
 ଚେଁଡ଼ା ଚିପି ବୁଡ଼ା ଚେଁରୁଟା
 ମୁହଁ ହଲେଇଦେଲା
 ଟିକେ ଚନ୍ଦ୍ରଲେ ହେଲ
 ମେଘ ପଲେଇଗଲା

ଏ ମେଘ ପାନି ଦେ
 ପାନି ଦେ ରେ ପାନି ଦେ
 ମାଟିରୁ ଚୈଁ ଯାଉଛେ ଶୁଖି
 ପାନି ଟିକେ ଆନି ଦେ
 ଏ ମେଘ ପାନି ଦେ

କନିଆଁ-ନୁରା

ହେଲଥିବା ବୌଗରିଟେ ଭାଇ
 ସୁନ୍ଦରାଟେ ଭାଇ
 ପାଞ୍ଚ ପଡ଼ିଥିବା ଜହ
 ମୋର ବୁଆ ମାଆ
 ନୁରୁନ୍‌ନୁ ଝନେକେ
 ଯେ ହେବା ଡାକର ବହ
 ଭକେନ୍-ମୁହାଁ ଶିଂସେନ୍-ନାକା
 ଖଜୁର-ଡେଂଗା
 ଗୁହୁଡ଼ା ଗୁହୁଡ଼ା ଅଛନ୍
 ବଢ଼ିଆ ଝନେକେ
 ନୁହେ ଭେଟୁଁ ବଳି
 ନାଲି ହୁଏ କିଛି ପସନ୍
 ଇହାଦେ ମୁରା
 କେନ୍ଦା କରମି କହ ?

ହେଉଥିବା ତଉଲ ତାଉଲ
 ହଇଡି-ଗୁରୀ
 ଗାଲ ଜାନ୍ତୁଥିବା ଗାଡ଼
 କରୁଥିବା କବାଟ ବୁଡ଼ା
 ଡିନ ପରତା
 କାଏ ଖରା କାଏ ଶାଉ
 ଖୁହୁଁ ଚୁକେଇ ବାରିର
 ଚୁକେଇ ଗୁଟେ
 ବୁଲିବୁଲି ଚୋ ପଲା ଶହ ଶହ

ଜାଣିଥିବା ଗାଁସି ବାଡ଼ି
 ଘର ବନ୍ଦେଇ
 କହି ଶିଖିଥିବା କଥା
 ଚାଲୁଥିବା ଯୁଗର ସଂଗେ
 ପାଦ ମିଲେଇ
 ନାହିଁ ହେଉଥିବା ଅଥା
 ବାଇମାନେ ଚିହ୍ନିବ ବ୍ୟବେ
 ଇନ୍ଦ୍ରା ଝନେବେ
 ନାଁ ଗାଁ ଜିଲା କହ

ମୁରୁଖ ଚିପୋ

ବୁଡ଼ିଥିଲି ବୁଡ଼ିଥିଲି
 ବଳେଇଥିଲି ପାନି
 ଦାଇନେଲା ଭନିଆ ଝନେ
 ନାହିଁ ପାରୁଛି ଜାନି

ସତେ କହେଲେ ମୁରୁଖଚିପୋ
 ଅକଲ ଚିକେ ନାହିଁ

ଜଗେଇଥିଲୁ ନାହିଁ ଜଗଲୁ
 ପଡ଼ୁଲୁ କାଁ ଯେ ଶୁଭ
 ନେଲା ଭୁବେ ନେଇଗଲେ
 ଦାଇ ଯେ
 କାଁ ହେବା ସୁଗୁରୁନି ?

ଫିରୁଥିଲି ମାଛଧୁରିଆ
 ଘିନିକରି ହାଟ୍
 ଧୁକାଗରଡ଼ି ଆଏଲା ମାଡ଼ି
 ନାହିଁ ଦିଶୁଲା ବାଟ୍
 ନଳିଆ ତଳେ କଳିଆ ଝନେ
 ନେଲା ସବୁ କୁଟି
 ମାଏଲା ଗୁଟେ ଜବର ପଲା
 ପଡ଼ୁଲି ମୁଇଁ ହିଟି
 ଭୁବେ ବ୍ୟବେ, 'ଚୋର ପଲାଲା
 ଚୋର ପଲାଲା ଧଉ'
 ଧରିଆନେ ସତେ କାଏ ମୁଇଁ
 ପାଗୁମି ତାଳେ ଚିହ୍ନି ?

ମୁଇଁ ପିପିଟେ ମଏଲା ଧୁଡ଼ି
 ସେ ପିପିଥୁଲା ଫେଟ୍
 ଦାଇନେଲା କୁଟିନେଲା
 ନାହିଁ ପଡ଼ୁଲା ବେଟ୍
 ମୁଇଁ ବିଲ୍‌ମି ନିଜର ଉକଡ଼
 ସେ ଆଏବା ଘିନି

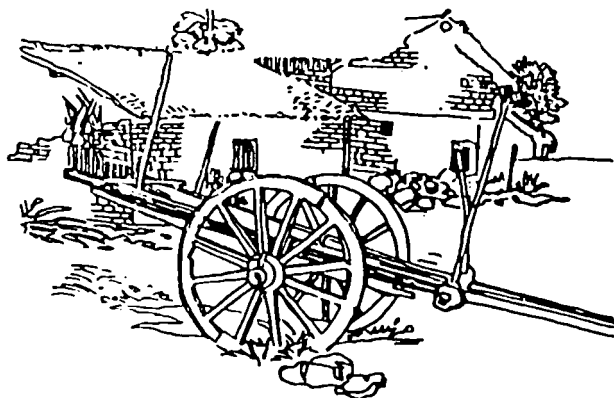
କାହିଁ ଗଲା ?

ଛନଛନ ଚନ୍ଦ୍ର ମେଘତଳେ ଲୁଚି
କରୁଥିବି ଝାଏଁ ଝାଏଁରେ
ଉଢ଼ାଟିଆ ମତେ ଏକ୍‌ଲା ଦେଖି ସେ
ଶିଙ୍ଗେଲ ନରାରେ କାଏରେ ?
କେହି ନାହିଁ କାହିଁ ଛନ୍ଦ୍ରକେ ଖେଦବା
ଲାଗୁଛି ତ ବାଏଁ ବାଏଁରେ

ଆଖିରି ତିନିକେ ଆସମି ବଳି ଯେ
କରିଥିଲା କେତେ ଟିଆ
ପାସରିଦେଲା କାଏ ମନ୍ତ୍ର ମତେ ସତେ
ବିଦୁରି ଯାଉଛି ହିଆ
ଦୁଖ ଦୁଇତୁଳି କାବନ୍ ଧରିବେ
ନରାରେ ମୁଁ ନାଏନାଏରେ

ତାଲ ପାଇକରି ହେଲି କଲକଲ
ଜପୁଥିଲି ଯାହାର ନାଁ
ଦଶରା ବେଳକେ ଦୁସରା ଦେଲା ସେ
ଛାଡ଼ି ଚାଲିଗଲା ଗାଁ
ତାର ଗଳାଦିନ୍ ମନ୍ତ୍ର ତାକୁଥିଲା
ମୁଁ ଭଲ ତାର ସା'ରେ ଯାଏଁରେ

ସେ ତ ନାହିଁନ ଘରେ ବଳି ଆସନ୍ତୁ
ସବୁଆଡ଼େ ଛିନା ଛିନା
ଉଡ଼ିଯାଏତି ଯେ ଅଦରବା ମୁନୁଷ୍ଟ
ଛିଡ଼ିଯାଇଛି ମୋର ଦେନା
ଗନି ଗନି ତରା ଜାଲି ଲୁହଧାରା
କା'ଦି କା'ଦି ଗାଡ଼ ଗାଏରେ

ଆମର ଗାଁ

ନାଉଁନ ଟେକିଲ କେହି
ନାଉଁନ ଫରାନ୍ତିଆ
ନାଉଁନ କାମଚୋର ଝନେ
ନାଉଁନ ମରାନ୍ତିଆ
ନାଉଁନ ମୁରୁଖ ବେଡ଼ା
ନାଉଁନ ଝନେ ରୁଗା
ନାଉଁନ ଟିଗାଲୁ ଭାଇ
ନାଉଁନ କେହି ଭୁଗା
କେନ୍ଦ୍ର ଗାଆଁଟା ଇନ୍ଦ୍ରା ଅଛେ
କହ ବୋ ତାରୁ ନାଁ
ଇଟା ଆମର ଗାଁ ଭାଇ
ଇଟା ଆମର ଗାଁ

ନାଉଁନ କେହି ଚୋର ତୁହାଡ଼
ନାଉଁନ ଅସାଧୁ
ନାଉଁନ ଝନେ ଖସୁଆ ଭାଇ
ନାଉଁନ ଅଗାଧୁ
ନାଉଁନ ଯେନ କଟା ଅସର

ନାଉଁନ ବପର ଛୁଟ୍
ନାଉଁନ ଯେନ ବାହା-ଜବରାନ୍
ନାଉଁନ ହରିଲୁଟ୍
କେନ୍ଦ୍ର ଗାଆଁଟା ଇନ୍ଦ୍ରା ହେବା
କହ ତ ତାରୁ ନାଁ
ଇଟା ଆମର ଗାଁ ପଲେ
ଆମର ମାଟି ମାଁ

ଆମର ଗାଁ ଆମର ମାଁ
କରମା ତାରୁ ସେବା
ନିଜର ମଂଗଲ ପରର ମଂଗଲ
ଦେଶର ମଂଗଲ ହେବା
କାମ କରମା ଡବଲ୍ ଡିବଲ୍
ଦିହୁ ବୁଝାମା ଝାଲ୍
ହସିବା ଖେଡ଼ ହସିବା ଖଲା
ଜରୁର ଏସୁର ସାଲ୍
କେନ୍ଦ୍ର ଗାଆଁର ଯୁଆନ୍ ତୁଲ
କହ ବୋ ତାରୁ ନାଁ
ଇଟା ଆମର ଗାଁ ଭାଇ
ଇଟା ଆମର ଗାଁ

କବାର ବୁଡ଼ା

ଖୁଜୁଲେ ପାଏମା ମାଗଲେ ମିଲିବା
ଚାଲିଲେ ଦିଶିବା ବାଟ,
ଗୋଡ଼ ଗାଁପକରି ବସିଥିଲେ କାଏ
ପରବେ ଆସବା ପାଟ ?

ନିସ୍ତ୍ରୀଆ ହେଲ ଆର୍ଷ୍ଣ୍ଣ ଗୁଡ଼ିଥିଲେ
ଦିହ ଦିନା ଯିବା କୁନି
ହାତ ନି ଚଳାଲେ ଭାତ ଆଲିଙ୍ଗେ ତ
ନାହିଁ ବାଡ଼ି ଦିଏ କେହି

ଜା'ଗଲ ପକେଇ ଚଢ଼ିଥିଲେ କାଏ
ଦିଶିବା କବାର ବୁଡ଼ା ?
ପେଟେଲେ ନି ମିଲେ ପଖାଲ ନୁହ
ମୁହଁକେ ନି ମିଲେ ଛତା

ହାଲ ମାରୁଥିଲେ ସରଗୁଁ ନି ପଡ଼େ
ଚୁଟେ ପାଟଲା ପଲ
କବାର ନି କଲେ ସାରା ଜୀବନ୍
ହେଉଥିଲା କଲବଲ

ଧୂକାଲେ ଲୁକେଇ ନାହିଁନୁଏ ପରେ

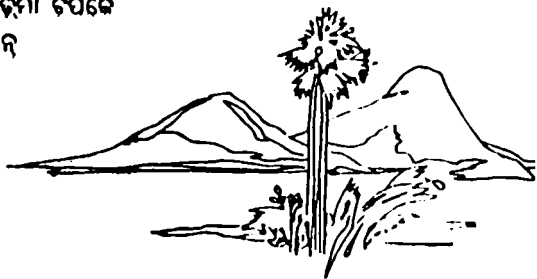
ନାହିଁ ହଲେ ଗଛ ପତର
ଅଟ୍ଟି ଗହେଲେ ଛଟକି ମରମା
ନାହିଁ ହୁଏ କିଛି ବତର

ପଲେଇ ଗଖିଲେ ଚିନିଷ୍ଟ ଦରବ
ହେଇଯାଏସି ତ ପୁରା
ଝାଲ ନି ବୁଝାଲେ କେନ୍ଦୁତେଇ ପେର
ଅଏନ୍ ଦିଶିବା ଚେହରା ?

ଗଛରୁ ପବନ ଚଲୁଛି ତ ଦିହେଁ
କରମା ଜରୁର କବାର
ନିଶ୍ଚିତେ ଯେବା, ନାହିଁ ଅଟ୍ଟେ
ଅଛି ଯେନ୍ତା ହେବାର

ନଦୁରି ଦେଲେ ବିଦୁରି ଯିଏ
କରିଚାଲମା କାମ୍
ଉଠାଉ ନି ଯାଏ ମିଲିବା ଭାଇ
କାମର ଡାକିଥିବା

କାମ୍ ମାଛାପୁରୁ ବୁଡ଼ା ଦେବତା
କବାର ଯେ ଭରବାନ୍
ଇ ବାଟେଁ ଘରେ ଚଢ଼ିମା ଚିପିଲେ
ନାହିଁ ହେଉଁ ହାନିମାନ

ବିଷର ଉଷୋ

ସଖାକୁ ସଖାକୁ କାଠି କରି ମୁଣ୍ଡ
ଯାଉଥିଲି ନୂଆ ବଧୂ
କେତୁଗଛ ତଳେ ଚୈତ୍ର ମାଉଳୀ
ଆର୍ଦ୍ରା ନେଇଗଲା ଅଂଧ ହୋ
ତାଙ୍କେ ଦୂରୁଁ କୁହାର
ମୁଣ୍ଡ ନାଶିଗଲେ ତାର ମଂତ୍ର ହୋ
ତାଙ୍କେ ଦୂରୁଁ କୁହାର

ଆଉ ଦିନେ ଆମର ତବାଘର ବୁନେ
କଟିଆ ଲେହେଇଦେଲା
ଗୋଡ଼ୁ ମୁହଁ ତକ ଗୁଡ଼ା ଦିହ ମୋର
ଖାଲି ଜନ୍ମଜନ୍ମ କଲା ହୋ
ଗଲା କାବନ୍ ଉଡ଼ି
ମୁଣ୍ଡ ନାଶି ଜାନେ ପୁଲିଖାଡ଼ି ହୋ
ଗଲା କାବନ୍ ଉଡ଼ି

ଆଉ ଥରେ ମୁଣ୍ଡ ଖଲିଆ ଦୁଲିକେ
ରୁଉ ଯାଉଥିଲି ଧାନ୍
ନାଗସାୟ ମୋର ଗୁଡ଼େଁ ଚାବିଦେଲା
ପଲେଇଗଲା ପରାନ୍ ହୋ
କେନ୍ଦୁ ପାଏଟି ଗଦ ?
ମୋତେ ମାଡ଼ିବେଲା ବିପଦ ହୋ
କେନ୍ଦୁ ପାଏଟି ଗଦ ?

କଟିଆ କହ ତି ଚୈତ୍ର କହ ହୋ
ନାଗସାୟ ବିଷ କହ
ସମ୍ବରଣ ବିଷ କମ୍ ପଛେ ହେବା

ମୁନୁଷର ବିଷ କହ ହୋ
ତାଙ୍କେ ନାଶିନ ଉଷୋ
ସେ ତ କରୁଥି ସରକାଶ ହୋ
ତାଙ୍କେ ନାଶିନ ଉଷୋ

ଏକାକୀ

ସମ୍ବରଣପୁରିଆ ପରଦା ଖାଡ଼ି ଘିନି
ପିରୁଥିଲି ବରଗୁଡ଼ି
ବସୁଦେବନୁଥିଁ ଭେଟ୍ ପଡ଼ିଗଲା
ବସିଥିଲେ ମୋର ସବୁ ହୋ
ମୁଣ୍ଡ କଲି କୁହାର
କାଶା ବସି କରୁଛ ବିଚାର ହୋ
ସବୁ ଘରକେ ଫିର

ଶୁନିଥିବ ସବୁ ସାନ୍ ପୋ ଆମର
ରଥର ହେଉଛେ ପେଲ
ମଝିଆଁ ପିଲାଟା ଏକ୍ସର ହେବା ବଳି
ଚଲାଲା ନିଜର ଖେଲ
କଠାନ୍ ସେଠାନ୍ ହାତୁଧଧାରି କରି
ତୟାଲା ବଂବେଇ ମେଲ
ଇହାଦେ ଚାବୁରେଁ
ପାଁରପଗାନି ପୁଷି
କେନ୍ଦୁଆତୁ ଦେମି କଂତର ହୋ
ସବୁ ଇଟା ତ କଥା
ରଥିର ଲାଗି ମୋର ଯେତେ ଚିତା ହୋ
ସବୁ ଗଟା ନ କଥା

ମୁଣ୍ଡ ତାହୁଁ କହେଲି
 ମୋରୁ କଥା ଭିଲ୍ ଏକା
 ଚାଷ୍ କଲି ଚାଷ୍ ଏକର
 ବିହନ୍ ମିଲିଲେ ପାଏନ୍ ନାହିଁ ମିଲେ
 ପାଏନ୍ ମିଲିଲେ ନାହିଁ ସାର
 ବଡ଼ଟା ଝି'କେ ମୋରୁ
 ବଚେଇ ଦେମି କଲି
 ଇନ୍ଦେନ୍ ଖୁରୁକେଁ ଦଶ୍ ହଜାର ହୋ
 ସବୁ ବିପରି ଆସି
 ମୋରୁ ମୁହଁ ଉପରେ ପଡ଼ିଲେ ବସି ହୋ
 ସବୁ ବିପରି ଆସି

ଡିବାର ତେଲ

ମୁଣ୍ଡ ନିଜେ ଡିବାର ତେଲ ହେଇ ମିତ
 ଉଠିଆ କରାଲି ତତେ
 ହେଥିଲୁ କାରି ସିନା ଉଆସି-ଅଧାରେ
 ବାଟ ନାହିଁ ବିଶେ ମତେ

ହବଡ଼େଇ ଦେସିଁ ଖାଲେ ତିପେ ମୁଣ୍ଡ
 ଆର୍ଦ୍ଧ ଥିଲେ ମିଶେ ଅଧା
 ବାହାକେ ବୁଝାମି କାହାକେ କହେମି
 ଭଟା ତ ମସକୁଲ୍ ଧାତା
 ଇ ସବୁ ଶୁନ୍ଲେ
 କିଏ କାହିଁକି କାରି
 ମୋରୁ କଥା କରବା ପରତେ ?

ଧୁକା ଗଉଡ଼ି ବେଲେ ହେଲି ବାଟ ବନା
 ଶୁଣେଁ ଶୁଣିଗଲା ଚିଟି

ଯାହା ଗଣିଥିଲି ନିଜରୁ କେ କରି
 ନେଇଗଲେ ସବେ ବାଟି
 ଇ କଥା ଶୁନ୍ଲେ
 ରୁକେ ଦୁଗା ଦେବେ
 ସାରିଦେଲା ନିଜରୁ ହାତେଁ

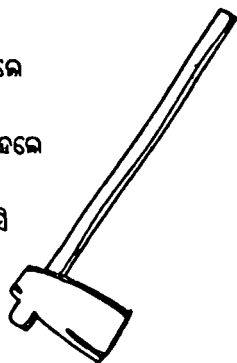
କିଛି ତ ନାଗିନ ପାଶେପନ୍ତେ ମୋରୁ
 ଆଶ୍ରେ କରି ଯିମି କଲି
 ଲିଗିଯିମି ଜାନି ଆଶ୍ରେ ମୁହଁ
 କୋରସେ ଉଠୁକେଁ ଜଳି
 ଇ ସବୁ ଦେଖିଲେ
 ଦେଖାନୁହାରିମାନେ
 ହୁଗୁଲି ହେବେ କାଏଁ ସତେ ?

ଏକଠା

କେରି କେରି ପଟ ପଟେଇଦେଲେ ହୋ
ହେବା ବାଗ ହାତର ରଖି
ଜନ୍ମଜନ୍ମ କରି ଗୁମୁଡ଼ାଟେ ହେଲେ
ରହେନା ସଲେ ମିଳିମିଶି
କିଛି ନାହିଁ ରହେ ସବୁ ଦିନର ଲାଗି
ରହିଥିବି ଖାଲି ନାଁ
ପେଟର ଗୁମର କେହି ନାହିଁ ବୁଝନ୍
ବୁଝୁଥିବି ଖାଲି ନାଁ
ଝାଲ ବୁଝିବୁଝି ବେଲ ବୁଝିଗଲେ
ଦେଖିନା ମାଆଲି ହସି

ଏକକା ଦୁଇକା ବାଟ ଚାଲୁଥିଲେ
ଲାଗୁଥିବି ପରେ ତର
ସମକର ସାଗେ ଝାଗୁବେ ଗଲେ ଭିଲ
କରିଦେବି ସେନ ଘର
ଯେନ୍ ଆଡ଼େ ଯିନା ମୁନୁଷ ପାଏନା
ନୁହଁ ଆମେ ପରଦେଶୀ

ହାଡ଼ି ଏଡ଼େ ମୁହଁ କରି ବସିଥିଲେ
ସରିଯିବା ସିନା ବେଲ
ପାଟିଟା ଆଗିଠି ଏକଠା ନି ହେଲେ
ନାହିଁ ମାଖି ହୁଏ ତେର
ରେଡ଼ି ଚଳୁଥିଲେ ଠୁଡ଼ି ଚଳୁଥିବି
କାଏଁ ଯେ ରହେନା ବସି ?

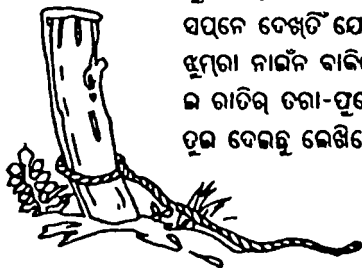

ଉତ୍ସନିଦ୍ରା ।

ଇ ରାତିର ତରା-ପୁଲେ
ବିଏ ଦେଉଛେ ଲେଖିରେ
ନାଇଁପାରେ ପଡ଼ି ମୁଇଁ
ପକା ନାଇଁ ଶିଖିରେ

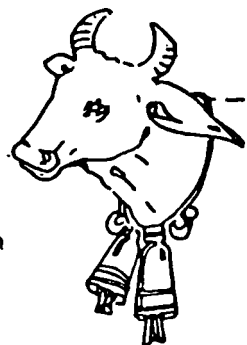
ତରାମାନଙ୍କୁ ଯୁଡ଼ି ଯୁଡ଼ି
ଲେଖିଛୁ ଯେନ୍ ଚିଠି ତୁଇ
ନାଇଁତାନେ ପଡ଼ି ମୁଇଁ
ପଡ଼ିଛେ ନିଶାନି ଗୁଡ଼େ
ଇଠାନ୍ ସରଗ ତବ
ନାଇଁପାରେ ଚଡ଼ି ମୁଇଁ
ଦେଖୁଛେ ର ଛିନା ପର
ଅଛେ ମୋର ସାଖୀରେ

ଠକି ଦେଇ କରି କାହିଁ ପଲାଇ ଯେ
ନାଇଁ ଆସୁଛୁ ତ ପିରି
ତତେ ଟାକି ଟାକି ରମିଛେ ଅଟ୍ଟକି
କାହିଁ ଯିମି ଖୁଡ଼ି ନୁରି
ତୋର କଥା ସୁମରି
ଜପାମାଳି କରି
ମୁଇଁ ଏକଲା ତତେ
ସପନେ ଦେଖିଚି ଯେ
ଝୁମରା ନାଇଁନ ବାଜିରେ
ଇ ରାତିର ତରା-ପୁଲେ
ତୁଇ ଦେଉଛୁ ଲେଖିରେ

ଆମେ ସତେ

ଛିନା ପଡ଼ିଗଲା ଖୁଲି ଖୋ ପିଲେ
ଛିନା ପଡ଼ିଗଲା ଖୁଲି
ଜନା ପଡ଼ିଯିବା ଭିଏ କେନ୍ଦ୍ରଠାରେ
ଗାଆଁକେ ପାଉଁର କାଏଁ ଭୁଲି ବୋ ପିଲେ
ମାଆଁକେ ପାଉଁର କାଏଁ ଭୁଲି ?

ଖଲାକେ ଲାଗିଛେ ବରଷା ଦୁନି
ଦୁନିକେ ଲାଗିଛେ ପୁରୁଣି କଟା
ପଲ୍ଲୀର ରୁଲ ରୁଲ
ଧାନ୍ ବାଲ ବାଲ
କେପୁସି ଯାଉଛେ ଧାନ୍ ଗୁଡ଼ି ଥିବା
କମେର ବଢ଼େଇ କରୁ ଚଳିଛେ ଦୁନିଆ
ସମିଆ ଯାଉଛେ ଚାଲି ଖୋ ପିଲେ
ସମିଆ ଯାଉଛେ ଚାଲି

ସତେ ଗୁଡ଼େ ଠାରେ ଜମା କାଉମାନେ
ସତେ ଗୁଡ଼େ ଠାରେ ଜମା
ଏକଜମାଲି ଆମେ ଗୁଡ଼େ ମାଆଁର ପୋ

ମିଳିମିଶି ରହିଥିଲା

ମନ୍ ଆତୁ ଦେଖିଲେ ସତେ ସୁନ୍ଦରା
କାଏଁ ଗୁରା କାଏଁ କାଲା କାଉମାନେ
କାଏଁ ଗୁରା କାଏଁ କାଲା

ଗାଏଡ଼ ସରିଗଲେ ଦିନ ହଜୁଥିବି
ଗାଏଡ଼ ସରିଗଲେ ଦିନ
ଗୁଡ଼େ ପୁରୁଣାର ଲୋକ ଆମେ ସତେ

ରଂଗ ଖାଲି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଇମାନେ
ଭାଷା ଖାଲି ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ
ଘରକୁନେ ଛୁଟି ନାହିଁ ରହିପାରୁଁ
ଟାଏଟ୍ କଟାଟ୍ ସବୁ ଭିଲି
ଚାଲୁଥିଲେ ବାଟ୍
ହିନ୍ଦୁଛାନ୍ ଗାଟେ ଛାଟ୍
ଜରୁର ଉଡ଼ିଥି ଧୂଳି ବୋ ପିଲେ
ଜରୁର ଉଡ଼ିଥି ଧୂଳି

ନୂଆଁ ଧାର

ନୂଆଁ ଧାର ଖେଡ଼ା ଖେଡ଼ାରେ ଭାଇ
ନୂଆଁ ଧାର ଖେଡ଼ା ଖେଡ଼ା
ଶୁଖା ଚଠାଅଁ ଇ ସୁନା ପଲିଚେ
ବାପି ଦେମା ନୂଆଁ ପୁଡ଼ାରେ ଭାଇ
ବାପି ଦେମା ନୂଆଁ ପୁଡ଼ା

ଲିପି ପୁଛିକରି ଘର ଦୁଆର
ଲଖନା ଠାକୁରାନୀ ବଂଦନା କର
ଦିନ ଯାଉ ଚାଲି
ନାଚି ଗାଇ ଖେଲି
ଆଜିର ଯୁଆନ୍ କାକବେ ବୁଡ଼ା

କାର୍ଯ୍ୟ ଧୂଳା କାର୍ଯ୍ୟ ଖରା ଝାଉ
ଗଲେ ପଟେ ଜାବନ୍ ଯାଉ
ଧାର ଆମର ଜାନ୍ରେ ଭାଇ
ଧାର ଆମର ମାନ୍
ବେଗୁନା ଆଟେ ମାଲେ ବାହାଲେ

ପଲମା ପସଲ ଦିହର ଝାଲେ
ଦେଖିଲା କୁଲେ ଶିଫେଇହେବେ
ବୁଝିବେ ଆମର ଟାନ୍ରେ ଭାଇ
ବୁଝିବେ ଆମର ଟାନ୍

ଆମେ ଦୁହେଁ ଗୁଡେ ମାଆଁର ପୁତ
ତୁର ଝାଙ୍କର ମୁଁ ଗାଆଁର ଦୁତ
ଗାଉଗାର ଗାନ
ତାରେ ନାରେ ନାନା
ବୁଲୁଥିଲା ଦୁନେଁ ମଡ଼ାକେ ପଡ଼ା
ସରେ ମିଲି ମିଶି
ଗୁଡେ ଠାରେ ବସି
ଖାଏଁ ଗପର ଲିଆ ଉଷୁଡ଼ା

କଥାଟେ

କାହାକେ ନାହିଁ କହେବୁ
କହେମି କାନେ କଥାଟେ
ନାହିଁ କହେଲେ ମନ୍ଦ ଚିତ୍ତରେ
ରହିଯିବା ବଥାଟେ

ଅଦାର ବେତସା ନ ଯି ଯେ
ମୂଲେଇ ଆନୁସି ତା'ର
ବଡ଼ ନବନିର ସପନ ଦେଖି
ସର ଯା'ର ଦରଞ୍ଚା
ଜାନିଛୁ ବ୍ୟଲେ ଜନେଇ ଦେ ମତେ
କାନ୍ଦିଗଲାଣି ଦେସନ୍
ଖାଗୁ ତୁହୁରିକେ ବତାଟେ ?

କାହାକେ ନାହିଁ କହେବୁ
କହେମି କାନେ କଥାଟେ
ରୁପାର ଆକିନ କାନ୍ଦୁ ବାଡ଼ିଦେଲେ
କେତେବେଳେ ନାହିଁ ରୁଡେ ?
କେତେବେଳେ ମନ୍ଦ ପିରପିରି ମିତାନ୍
ଉଡ଼ି ବୁଲୁଥିବି ଉଡେ ?

ଜାନିଛୁ ବ୍ୟଲେ ଜନେଇ ଦେ ଘାଏ
କେନ୍ଦ୍ରା ବସି ବସି
ମତେ କାରୁଥିବି ଅଥାଟେ
ହୁଅଥିଲି ମୁଁ ଗାଉଥିଲି ଗାନ
ତିର ଦାଣ୍ଡି ଦାଣ୍ଡି ତାରେ ନାରେ ନାନା
ହେଉଗଲା କାଣା
ନାହିଁ ପଡ଼େ ଜନା
ଗୁଡେଇ ହଉଛେ ଚିତାଟେ
କାହାକେ ନାହିଁ କହେବୁ
କହେମି କାନେ କଥାଟା

ମନର ଘର

ସବୁ ନିଶ୍ଚୟରା ବନରାମ୍ ନୁହନ୍ତି
ସବୁ ଧନୁଧାରା ରାମ୍
ତେଁତେଲ ଗଛର ପତର-ଗନ୍ଧି
ନୁହେ ବିଲକୁଳ କାମ୍

ସବୁ ବରଲ ପଡ଼ି ଆମ୍ ହଉଥିତା
ଗଛ କାଏଁ ପାଉଡ଼ା ବୁଝି ?
କିଛି କଷ୍ଟ ବେଳୁଁ ସୁରୁକ୍ତି ଯାଏସି
ପାଉଲେ ଯାଏସି କୁଡ଼ି

ସବୁଠାରେ ସବୁ ଧାନ୍ ନାହିଁ ହୁଏ
ଇ କଥାଟା ଯଦି ଜନା
ଭରୁଥିଲେଇଆଁ କାଗିରଲେ ମିଶେ
ନାହିଁ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦୁଖମନା

ଗାଡ଼ କୁଡ଼ିକଣି ଧୀର ଚୁପିଦେଲେ
ବୁଡ଼ାଟେ ତ ଯିବା ଉତ୍ସାହି
ପୁଲ ପଲ ଚିନ୍ତା ଗଛ କରବା ନ
ଆମେ ଦେଲେ ମିଶେ ପାସୁରି

ପରକୃତି ଅନୁସାରେ ଚଳୁଛ ପୁରୁଥା
ମୁକୁସ୍ତ ଇଠାରେ ପହୁନା
ଥୁଡ଼େ ଦିନରୁ କାଗି ଆକ୍ଷମା ଭନ ଯେ
କାଁ କରି ବିଧାନା ବାନ୍ତୁନା ?

ଯିବାକୁ କାଗି ତ ଆସିବୁଁ ଇନ୍ଦ୍ରଜେ
ଉତ୍ସାହି ପଡ଼ୁନା ଦିନେ
ଗଲା ଉତ୍ତରୁ ବି ସୋର ପଡ଼ୁଥୁନା
ଭନିଆ ଲୁକର ମନେ

ପଥର ଇଟାରୁ ଉତ୍ସାହି ନି ରହେ
ଅସଲ ମନର ପର
ସବୁ ଘର ନୁହେଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଠାନ୍
ସବୁ ମନ୍ଦ ବରାବର

ମିଠା କଥା

କେନ୍ଦ୍ରା ଉତ୍ତମେ ଧୁଇଲେ କହ ତ
କୁଟାଳାନୁ ଯିବା କଲା ?

ଯେନ୍ଦ୍ରା ଉତ୍ତମେ ଧୁଇଲେ ନି ଛାଡ଼େ
କେତେ ଜାତିର ମ୍ୟକା

ଗୁଡ଼େ ତ ଦିହରୁ ଗାଣି ଆରୁ ଜାଇ
ଦୁସରା ମନର ପାୟ
ଗରୁଡ଼ି ଘଷିକଣି ଯେତେ ଧୁଇଲେ ବି
ନାହିଁ ହୁଏ କେତେ ସାୟ

ସାବୁନ୍ ପାନିଥିଁ ବନ୍ଦରେର କରି
ଯେତେ ଥପାଲେ ପଥରୋଁ
ନାହିଁ ଲିଭିଯାଏ ଅସମାନ୍ ଚିନ୍ତା
ଗତି ଯାଇଥିବି ଭିତରୋଁ

ଗୁଡ଼ାଲୁ ମାନିଥିଁ ଦୁଇ ବୁଡ଼ ଦେଲେ
ଦିହୁଁ ନାହିଁ ଛାଡ଼େ ମଲି
ଦୁଇ ପଦ ମିଠା କଥା ଶୁନି ଦେଲେ
ଉଲଗୁନା ଘେଷି ଭୁଲି

କଥାଥିଁ କାରୁଲେ କଥାଥିଁ ମାଉଲେ
ଛାଡ଼ିଯିବା ସବୁ ଦାର
ମନର ମ୍ୟକା ଛଡ଼ାବାକୁ କାଗି
ମିଠା କଥା କହି କାରୁ

ସଜା

କାଏ ତ କାହେଁ ମରିଯିବା ରେ
ଇଟାର ଗୁଡ଼େ ଗାଲେ ତୁନ୍
ଆଉର ଗୁଡ଼େ ଗାଲେ କଲା

ଫଳାମା ଫସଲ ଦିହର ଝାଲେ
ଦେଖିଲା କୁଳେ ଶିସେଇହେବେ
ବୁଝିବେ ଆମର ଚାନ୍ଦରେ ଭାଇ
ବୁଝିବେ ଆମର ଚାନ୍ଦ

ଆମେ ଦୁହେଁ ଗୁଡ଼େ ମାଆର ପୁତ୍ର
ତୁର ଝାଳର ମୁଁ ଗାଆଁର ଦୂତ
ଗାଉଗାଉ ଗାନା
ତାରେ ନାରେ ନାନା
ବୁଲୁଥିଲା ଦୁନେ ପଡ଼ାକେ ପଡ଼ା
ସରେ ମିଳି ମିଶି
ଗୁଡ଼େ ତାନେ ବସି
ଖାଏମା ଉପର ଲିଆ ଉଖୁଡ଼ା

କଥାଟେ

କାହାକେ ନାହିଁ କହେବୁ
କହେମି କାନେ କଥାଟେ
ନାହିଁ କହେଲେ ମନ ଭିତରେ
ରହିଯିବା ବଥାଟେ

ଅଦାର ବେଉସା ଦି ଯେ
ମୂଲେ ଆନୁସି ତା'ରା
ବଡ଼ ନରକର ସପନ ଦେଖିଥି
ପର ଯା'ର ତରୁଣୀ
କାନିଛୁ ବ୍ୟଲେ ଜନେଇ ଦେ ମତେ
କାନିରୁକାଗି ଦେସନ
ଶାଗ ଡୁହୁଡ଼ିକେ ବତାଟେ ?

କାହାକେ ନାହିଁ କହେବୁ
କହେମି କାନେ କଥାଟେ
ରୁପାର ଆଲିନ ଭାବୁ ବାଢ଼ିଦେଲେ
କେତେବେଳେ ନାହିଁ ରୁଟେ ?
କେତେବେଳେ ମନ ପିରୁପିରି ମିତାନ
ଭଡ଼ି ବୁଲୁଥିବି ଉତ୍ତେ ?

କାନିଛୁ ବ୍ୟଲେ ଜନେଇ ଦେ ପାଏ
କେନ୍ଦ୍ରା ବସି ବସି
ମତେ କାଗୁଥିବି ଅଥାଟେ
ଝୁସୁଲି ମୁଁ ଗାଉଥିଲି ଗାନା
ଚିନ୍ଦ ଦାହୀ ଦାହୀ ତାରେ ନାରେ ନାନା
ହେଇଗଲା କାଗା
ନାହିଁ ପଡ଼େ ଜନା
ଗୁଡ଼େଇ ହଉଛେ ଚିଂତାଟେ
କାହାକେ ନାହିଁ କହେବୁ
କହେମି କାନେ କଥାଟା

ମନର ଘର

ସବୁ ନଂଗନଧରା ବନରାମ ନୁହଁନ
ସବୁ ଧନୁଧରା ରାମ
ଢେଁଢେଲ ଗଛର ପତର ଗନ୍ତ
ନୁହେ ବିଲକୁଳ କାମ

ସବୁ ବଉଲ ଯଦି ଆମ ହଉଥିତା
ଗଛ କାଏ ପାଉତା ବୁଦ୍ଧି ?
କିଛି କିଛି ବେଲୁ ପୁରୁଛୁ ଯାଏସି
ପାଉଲେ ପାଏସି କୁଦି

ସବୁଠାରେ ସବୁ ଧାନ୍ ନାହିଁ ହୁଏ
ଇ କଥାଟା ଯଦି ଜନା
ଭଲ୍‌ଥିଁ ଭେଲ୍‌ଥିଁ କାଗିଗଲେ ମିଶେ
ନାହିଁ ହର୍ଷ ଦୁଃଖମାନ

ଗାଡ଼ କୁଡ଼ିକଣି ଧୀର ତୁପିଦେଲେ
ବୁଡ଼ାଟେ ତ ଯିବା ଉତ୍ସରି
ପୁଲ୍ ପଲ୍ ଟିଂଡା ଗଛ କରାବା ନ
ଆମେ ଦେଲେ ମିଶେ ପାସରି

ପରକୃପି ଅନ୍ୟାରେ ଚକ୍ରଫଳ ପୁରୁଥା
ମୁହଁସ୍ ଇଠାରେ ପହୁନା
ଥୁଡ଼େ ଦିନରୁ କାଗି ଆକମା ଭନ ଯେ
କାଁ କରି ବିଧାନା ବାନ୍ଧୁନା ?

ଯିବାକୁ କାଗି ତ ଆସିବୁଁ ଇନ୍‌କେ
ଉତ୍ତଳି ପଡ଼ୁନା ତିନେ
ଗଲା ଉଡ଼ୁରୁ ବି ସୋର ପଡ଼ୁଥୁନା
ଭନିଆ ଲୁକର ମନେ

ପଥର ଇଟାର ହରକି ନି ରହେ
ଅସଲ୍ ମନର ଘର
ସବୁ ଘର ନୁହେଁ ଉଠେବାୟ ଠାନ୍
ସବୁ ମନ୍ ବରାବର

ମିଠା କଥା

କେନ୍ଦ୍ରା ଉତ୍ତମେ ଧୁଇଲେ କହ ତ
କୁଳକାନ୍ତ ଯିବା କଲା ?

ଯେନ୍ଦ୍ରା ଉତ୍ତମେ ଧୁଇଲେ ନି ଛାଡ଼େ
କେତେ କାଟିର ମ୍ୟାଲା

ଗୁଡ଼େ ତ ଦିହର ରାଣି ଆରୁ ଡାଲ
ଦୁସରା ମନର ପାୟ
ଗରଡ଼ି ଧୂଷକଣି ଧୋଡ଼େଁ ଧୁଇଲେ ବି
ନାହିଁ ହୁଏ କେତେଁ ସାୟ

ସାବୁନ୍ ପାନିଥିଁ ବଡ଼ରେଇ କରି
ଯେତେ ଅଥରାଲେ ପଥରେଁ
ନାହିଁ ଭିଡିଯାଏ ଅପମାନ୍ ଚିନ୍ତା
ଗତି ପାଇଥିବି ଭିତରେଁ

ଗୁଂଡାଲ୍ ମାନିଥିଁ ଦୁଇ ଦୁଡ଼ ଦେଲେ
ଦିହୁଁ ନାହିଁ ଛାଡ଼େ ମଲି
ଦୁଇ ପଦ୍ ମିଠା କଥା ଶୁନି ଦେଲେ
ଭଲ୍‌ଗୁନା ନେସି ଭୁଲି

କଥାଥିଁ କାର୍‌ଲେ କଥାଥିଁ ମାଜ୍‌ଲେ
ଛାଡ଼ିଯିବା ସବୁ ଦାଗ୍
ମନର ମ୍ୟାଲା ଛଡ଼ାବାକୁ କାଗି
ମିଠା କଥା କହି କାଗ

ସଜା

ଭଏ ତ କାତେଁ ମରିଯିବା ରେ
ଇଟାର ଗୁଡ଼େ ଗାଲେଁ ତୁନ୍
ଆଉର ଗୁଡ଼େ ଗାଲେଁ କଲା

ଆମର ଗାଆଁର ଇଏ ଦୁକାନ୍ଦାର ହୋ
 ଦେଲା ବେଳେ କମ୍
 ନେଲା ବେଳେ ନେସି ତହ
 ନପାତଇଲାଥି ମାହାଠକ ଇଏ
 ଇନ୍ତା ଝନେକେ
 କାଣା କରାଯିବା କହ ?
 ଇତାକେ ପିଧାମା ପିଢ଼େଇ-ମାଲା

ଇ ବିଚରା ଗାଆଁର ଧନୀ ମାହାଜନ୍
 ଗରିବ ଅଇରି
 ନିଜେ ମାରୁଥିସି ମଜା
 କୁକେ ମଲେ ଗଲେ ପରୁବାଏ ନାଲି
 ଇନ୍ତା ଝନେକେ
 କାଣା ଦିଆଯିବା ସଜା ?
 ଇତାର ବେକେ ବାଧୁମା ଘୁଲଘୁଲାଇ

ଇ ଚାନ୍ଦରୁ ବୁଢ଼ା ଇନ୍ଦ୍ରପିଆଟେ
 ସବୁବେଳେ ଖାଲି
 ପରହରୁ ତୁପରା-କୁଟା
 ଇ ଘରର ବବା ସେ ଘରର କବା
 ନିଜେ ନିଜର ଥୁର-ଚଟା
 କେନ୍ଦୁତେଇ ଇତାକେ
 କରିଦେମା ହଟହଟା ?
 ଇତାର ବୁଢ଼େ ଦେଇଦେମା ତାଲା

କହିଥିଲ

କହିଥିଲ ଆଏମି ବଳି, ନାହିଁ ଆଏଲ ତ
କହିଥିଲ ଗାଏମି ବଳି, ନାହିଁ ଗାଏଲ ତ
ମୁଁ ତୁମର ବାଟେ ଦେଖି
ରହିଲେ ଟାକି

ଗଳାଥରର ଅଧାକଥା ନାହିଁ ସାଏଲ ତ

ଦିନିଆର ନାଗସି ନୁରା, ଝୁମିରା ମଳାନ

କହିଥିଲ ସାତଦିନ ବଳି, ମାନ୍ଦବ ଗଳା ନ
ତୁମକୁ ମୁଁ ଖୁଦି ଖୁଦି

ପାଗୁମି ବୁଝି

ଇଥର ବି ମାଗଲା-ଛୁଟି ନାହିଁ ପାଏଲ ତ

ତୁମର କଥା ପଡ଼ିଲେ ଜନ

ସାଏବି ମୁଁ ଗାଁପି

ତିନା ଦୁଷ୍ଟେ କାନ୍ଦିଲୁ ନାଗି

କରିଛ ମତେ ବଂଦି

ଇଥର ଯେନୁତେଇ ଦେଲେ

ଏକ୍‌କା ଗଲେ

ଇ ଜାବନେ ଆଉର ମତେ

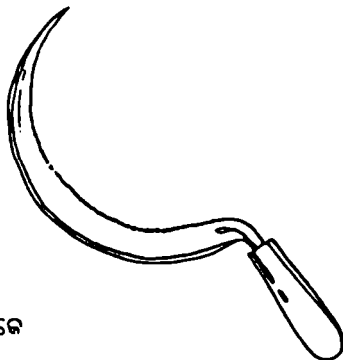
କଥା କହେଲ ତ

ଜାଣି ଅ ଏକ୍‌କା ତୁମେ

ମଜା ମାଏଲ ତ

କହିଥିଲ ଆଏମି ବଳି, ନାହିଁ ଆଏଲ ତ

ନେତା

‘ଦିଅ ଦିଅ’ ବଳି ମାଗୁଥିବି ଖାଲି

ତାଳେ ବଳସନ୍ ନେତା

କାଣା ଅଛେ ପାଖେ ଦେଇଦେନା ତାଳେ

ମାତା ମସକୁଳ କଥା

ଦେଇକରି ନୋଟ୍ ଲୁଟି ନେସି ଗୋଟ୍

ନାହିଁ ପାଗ କାଏଁ ଚିହ୍ନି

ଭପୁରିଆ ହସି କଥା କହୁଥିବି

ସତେ ତାରୁ ଦତା ନାନା

ଫେରୁ ଘାଏ ଯଦି ଆସବା ପକ୍ଷି

ଗାଁ ଖୁଲି ହେବା ଠିଆ

କହିଦେନା ତାଳି କିଛି ନାହିଁ ବାଳି

ଇଠାରୁ ଲେହେଟି ପା

ନେଲାବାଲା ନେତା କହି କେତେ କଥା

କମ୍ ଦେଇ ନେସି କହ

ଇଟା ଚରୁଥିଲେ କିଛି ନାହିଁ ମିଲେ

କେନ୍ଦୁତା କରମା କହ ?

ମଗୁଳିଆ ଝନେ କେତେ ଗଲେ ଦିନେ

ନାହିଁ ମେରପାରେ ନେତା

ପଦି ଗାଆଁ କଥା ସର୍ଥେ ବୁଝୁଥିତା

ନାହିଁ ନେଇକରି ଦେତା

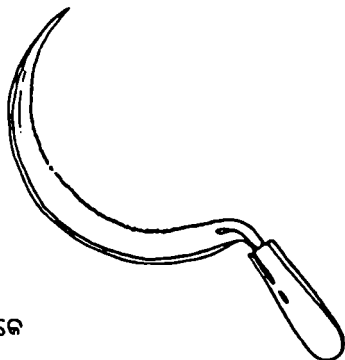
ଦେଲାବାଲା କେହି ଆଖେ ପାଖେ ନାହିଁ

ସାହା ଏକା ମାହାପୁରୁ

ସେ ଆମରୁ ନେତା ବସିଛେ ଅଟିତା

ଘାସନ୍ କରୁଛେ ଧୂରୁଁ

ନେତା

‘ଦିଅ ଦିଅ’ ବଳି ମାଗୁଥିବି ଖାଲି
ତାକେ ବଳସନ୍ ନେତା
କାଣି ଅଛେ ପାଖେ ଦେଇଦେମା ତାକେ
ମାହା ମସକୁଲ କଥା

ଦେଇକରି ନୋଟ୍ ଲୁଟି ନେସି ଗୋଟ୍
ନାହିଁ ପାର କାଏଁ ଚିହ୍ନି
ଉପରିଆ ହସି କଥା କହୁଥିବି
ସତେ ତାର ଦତା ନାନୀ

ପେର ଘାଏ ଯଦି ଆସବା ପଛଦି
ଗାଁ ଖୁଲି ହେବା ଠିଆ
କହିଦେମା ତାକି କିଛି ନାହିଁ ବାକି
ଇଠାରୁ ଲେହେଟି ପା

ନେଲାବାଲା ନେତା କହି କେତେ କଥା
କମ୍ ଦେଇ ନେସି କହ
ଇଟା ଚଳୁଥିଲେ କିଛି ନାହିଁ ମିଲେ
କେନ୍ଦ୍ରତା କରମା କହ ?

ମାଗୁନିଆ ଝନେ କେତେ ଗଲେ ବିନେ
ନାହିଁ ହେଉପାରେ ନେତା
ଯଦି ଗାଆଁ କଥା ସର୍ଥେ ବୁଝୁଥିତା
ନାହିଁ ନେଇକରି ଦେତା

ଦେଲାବାଲା କେନ୍ଦ୍ର ଆଖେ ପାଖେ ନାହିଁ
ସାହା ଏକା ମାହାପୁରୁ
ସେ ଆମର ନେତା କହିଛେ ଅତିତା
ଦାସନ୍ କରୁଛେ ଦୁର୍ଗ

ହେତଉଧିସିଁ

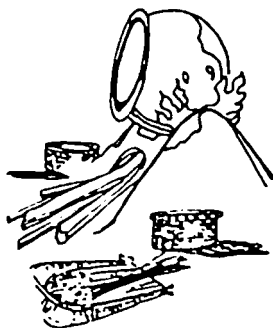
ନଳିଆ ଖଡ଼ିର ଆମ୍ଭ ଗଛ ତଳେ
ଠିଆ ହେଉଥିଲା ଗୁରା
ଯାଉଥିଲି ସେ ବାଟେ ମୁଣ୍ଡ
ଦେଖିଲି ଘାସ ଇଂଦିରି
ସତେ କାଏ ଆସିଲେ ଝନେ
ସରସର ଅପ୍ସରା

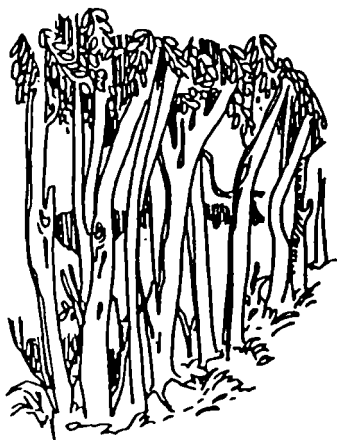
ତାର ଆଡ଼େ ଦେଖିକରି
ହେଲି ମୁଣ୍ଡ ଠିଆ
ଏଭଳିଆଁ କାଏ ହେଉଗଲା
ମନରୁ ଦିଆନ୍ତିଆ
ମନ୍ଦା ସିନା କବାର ଦେଲା
ନାହିଁ ବୁଝିଲା
ସେ ଯିବା କାଏ ମନୁ ?
ନଳିଆ ଖଡ଼ି ସେ ଦିନ ମୁଣ୍ଡ
ତାଳେ ଦେଖିଲା ଦିନୁ

ମନୁ ହେବି ଘାରି ନାହିଁପାରେ ପାଉରି
ତାଳେ ଦେଖିଲା ଦିନୁ
ମତେ ଦେଖି ହସି ପଲେଇ ଯାଏସି
ଉଠି ବସିଲା ତାକୁ

ମୁଣ୍ଡ ଦେଖୁଥିବି ଅମିତାଭ ତାଳେ
ସେ ଦେଖୁଥିବା ଘାସ ଘାସ
କନ୍ଦା ହେଲେ କାହାର କାଣା
ବିରାଡ଼ି ଯାଏତା ସତେ କାଏ ?

ମୁଣ୍ଡ ନାହିଁ ଜାଣେ ସେ ନାହିଁଜାଣେ
କେନ୍ଦ୍ରତା ହେବା ବନେ
ନାହିଁ ଦେଖିଲେ ଦିନେ ପହରେ
ନାହିଁ ଭେଟିଲେ ଛନେ
ଝୁମୁରା କାଉସି ଆଏଁଖୁ ଭିନ୍ନ
ହେତଉଧିସିଁ ମନେ

ନାଇଁ ପିରେ

ଯେତେ ହେତାଲେ ମିଶେ
 ଯେତେ ସୋର କଲେ ମିଶେ
 ନାଇଁ ପିରେ ସେ ସମିଆ
 ଆଉ ନାଇଁ ପିରେ ସେ ବେଲା
 ନଦାର ପାଏନ୍ ବାରିର ବୁଝି
 ଗଲା ଯେନ୍ଦା ଗଲା

କେନ୍ଦା ସମିଆ ଥିଲା କହ ତ
 ସବୁ ଥିଲା ବନେ
 ଭୁଖେ ଶୁଖେ କଲବଲ ହେଲ
 ନାଇଁ ଥାଇ ଝନେ
 ଯାହା ମିଳୁଥିଲା ଘି' ଗୁରସ୍
 ସବୁ ଥିଲା ଖାଁତି
 ଖାଉଥିଲେ ଲୋକ ପେଟ ପୂରୁତେଲ

ସଭେ ବାରିବାଟି
 ଚାଉଲ ଥିଲା ଅଉଲ ରକମ୍
 ତୁଲିଥି ପରେ ପଡୁଥିଲା
 ଖରାବି ତଲା ତଲା
 ଯେତେ ହେତାଲେ ମିଶେ
 ନାଇଁ ପିରେ ସେ ବେଲା

ଟୁଙ୍ଗ କଥା କଲମ୍ ଗାରୁଁ
 ଥିଲା ଆଉର କବର
 ସମକୁଁ ଥିଲା ମାଲୁମ୍ ପରେ
 ସମକର ସବୁ ଖବର
 କୁଦାରୁଗା କିଛି ନାଇଁ ଥାଇ
 ସବୁ ଥିଲା ଖୁଲା

କୁଟି ଖାଇ, କାଟି ପିପି
 ଲୋକ୍ ଚନ୍ଦୁଥିଲେ ବଢ଼ିଆ
 ବୁଝା ଗିଳି ପାଉଥିଲେ
 ଥିଲା ଘରୁଁ ଅଢ଼ିଆ
 ରୁଟି କାଗୁଡି ତିହାର ପରବ୍
 ସବୁ ହଉଥିଲା ଭଲ
 ଏଭର ମିତାନ୍ ଟିକେଟିକ୍‌କେ
 ନାଇଁ ଥାଇ କଲବଲ
 ନାଇଁ ଥାଇ ଏତେ ଚୋର ତାବୁ
 ନାଇଁ ଥାଇ ଏତେ ତାଲା
 ଯେତେ ହେତାଲେ ମିଶେ
 ନାଇଁ ପିରେ ସେ ସମିଆ
 ଆଉ ନାଇଁ ପିରେ ସେ ବେଲା

ଏଉକି ପାଉ

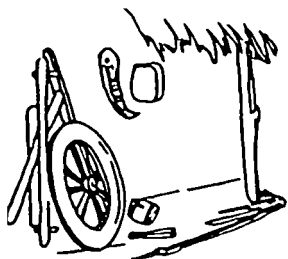

“ବାର୍ଦ୍ଧ ତେଜ ମାଖୁଛୁ ନନା ?
ଖୁଷା ଯାଉଛେ ମହକି !
ମହକି ବାଗିଚା ଘିଟି ନେଉଛେ
ଛାତି ପଡ଼ୁଛେ ଫେରି
ବାଟେବାଟେ ଚାଲିଯିବୁ ନନା ଗା
ନଦୀର ପାଏଲ୍ ଲହରି”

“ଟିହୁଛନା କିଛି ନାହିଁ
କିଏରେ ଗାଡ଼ର ଗଂଡା
ନାହିଁ ଯିମି ତ ବାଁ କରମି ?
ଯାହାବେ ଯାହା ଖଂଡା
ଯା ଚାଲି ଯା ତୋର ବାଟେ ଭୁନ
ନାହିଁ ଦେଖା କି ସରକି”

“ଚାଲି ଯାଉଥିଲେ ଧୂଳି ନାହିଁ ଉଡ଼ୁଡ଼ା
କଥାକୁ ଝରୁଡ଼ା ମହୁରେ ନନା
ବାର୍ଦ୍ଧ ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରା କଥା କହୁ ?”

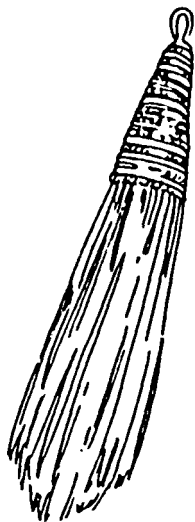
“ରୂପାର ଖିରପିନି ମୋର
ହଜିରା ବାଟେ
ପରିଆପିଆ ଝୁଲିପିମୁଡ଼ା
ବସିଥିଲା ବାଟେ
ଝିଅ ଝିଅ ପାଖରେ ଆସି
ବ୍ୟକ୍ତି ଶୁନ୍ ନନା
ତୋର ଲାଗି ମୁଇଁ ଘିନିଦେମି

ସୁନାର ଖିରିପିନି
 ମୁଣି ବ୍ୟକ୍ତି ତରକାର ନାହିଁ
 ନାହିଁ ଛେଇଁ ମୋର ବାଟ
 ରସିଆ ପିଲା ଖିସେଇ ଦେଲା
 ନାହିଁ ଦେଲା ତାର ନାଟ
 ମୁଣି ତ ହାତର ଜିନିଷ ନୁହେଁ
 କିଏ ଦେବା ମୋର ଗହକି ?”

“କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଭୁ ଖୁସିକୁ ନଳୀ ?
 ଖୁସୀ ଯାଉଛେ ମହକି ।
 ମୁଣିତ ନୁହେଁ ତାର ବାଗିର
 ନାହିଁ ବସି ବାଟ ଛେଇଁ
 ଦେଖୁଛୁ ତ କେନ୍ଦ୍ରୀ ମୁଣି
 ନାହିଁ ପାରୁଛୁ ଜାନି
 ମୁଣିକେ ଯଦି ଆଦି ଦେବୁ
 ନାହିଁ ପାରୁ ତ ଚିହ୍ନି”

“ଆଜିର ଚିହ୍ନା ଏଭଳି ଥାଇ
 କାଏଲକେ ଥିବୁ ଗାଳି
 ଆସି ମୁଣି ଦେବା କଥା
 ଯେତେ ଗହେଲା ବାଳି”

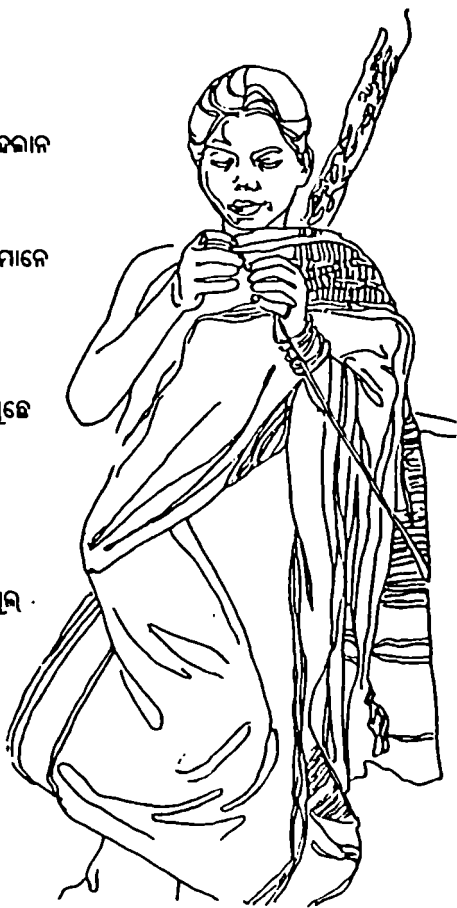

ତାଙ୍କ ଦୁଇଦୁଇ

ତାଙ୍କ ଦୁଇଦୁଇ ଦୁଇରେ ବାବୁ
ତାଙ୍କ ଦୁଇଦୁଇ ଦୁଇ
ଦୁଇ ମୋର ମଲାପୁଲରେ ବାବୁ
ଦୁଇ ମୋର ମଲାପୁଲ

ଶୁଭ୍ରା'ରେ ଧନମାଲି ନିଶାଭାବର ଦେଲାନ
ସୁଲସୁଲିଆ ଧୂବାଇ ହାତେ
ତରା ଚିଠି ଦେଲାନ
'ଶୁଭପଦ ପିଲାମାନେ ଶୁଭପଦ ସୁନାମାନେ
ସକାଳ ପାହେଲେ ଦେମି
ରଂଗରଂଗିଆ ପୁଲ'

ଶୁଭପଦ ସୁନା ମୋର କଳମିନା ଆସୁଛେ
କଲା ବିବିବି ମୁହଁ ତାର
ତରୁତରୁନିଆଁ ବିଶୁଛେ
ଶୁଭପିଲେ ଯିବା ପିରି
କଲେକଲେ ଚରିଚରି
ସକାଳ ପାହେଲେ ବାବୁ ହସିବୁ ମୁଲମୁଲ
ଦୁଇ ମୋର ମଲାପୁଲରେ ବାବୁ
ତାଙ୍କ ଦୁଇଦୁଇ ଦୁଇ

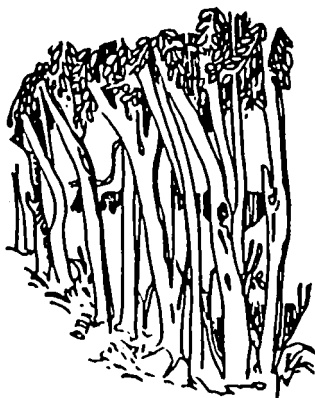

ଭେଟ

ନଦୀ ନାହିଁପାରେ ଖୁନ୍ ହେ
ପରବତ ନାହିଁପାରେ ଦେଖି
ପରବତ ତଳେ ନଦୀଖଡ଼ି ଭେଟ
କିଏ ସେ ନେଇଛେ ଲେଖି ?

ଟା'ଗରୁ ଉପରେ ବସି ଦିନେ ମୁହଁ
ଧରିଥିଲି ଗରିଲାଟି
ମେକି ଦେଖିଲି ଆରପାଖରୁ ଘାଟେ
କାହାରୁ ଉତ୍ତର ପିଠି
ସେଦିନୁ ସେଠାରେ ସବୁଦିନ ବସି
ରହୁଛେ ତାମାକେ ଟାକି
ଅଧା ଦେଖିଥିଲି ଅଧା ଜାନିଥିଲି
ଆଉରୁ ଅଧା ଥିଲା ବାକି

ଆଉରୁ ଦିନେ ଗାଆଁ ଖୁଲି ଚାଲିଚାଲି
ଯାଉଥିଲି ତଳିପଡ଼ା
ଆଉଆତୁଁ ଆସି କଲେକଲେ ହସି
ଗଲିକେ ମିଲିକି ଦେଲା
ସେଦିନୁ ସେବାଟେ ଗଲେ ଭିଲ ମିତ ହୋ
ନାହିଁ ଦିଶେ ତାର ଚାଷି
ନିହେ ହୁଏ ସିନା ବିଆନିଆ କିଛି
ମନ୍ ମୁହଁ ଦେଇଛେ ବିକି
ଖୁଲି ନାହିଁପାରେ ଶୁନି ହୋ
ପିରୁଡ଼ା ନାହିଁପାରେ ଦେଖି
ଗାଆଁ ମଝା ଖୁଲି ତାର ମୋରୁ ଭେଟ
କିଏ ସେ ନେଇଛେ ଲେଖି ?

ମକର

ମୋର ମକର କରୁନା-ଆଖି
ତୋର ମକର ତେରୀ
ମୋର ମକର ମିଛନ୍ ମିଶନ୍
ତୋର ମକର ତେରୀ
ତୋର ମକର କୁଆ ହେଲେ ବଉଳ
ମୋର ମକର ଗାଈ-କୋଡ଼ିଆ ଶାରୀ

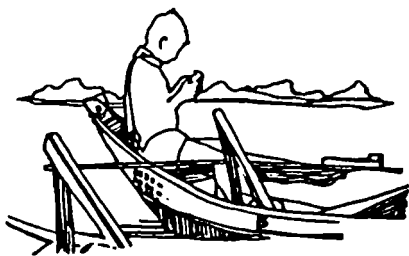
ମୋର ମକରର କଳା ବାଲି
ତୋର ମକର ଲାଡ଼ି
ମୋର ମକର ତରଳ ତାହଲ

ତୋର ମକର ଚଢ଼ି
ମୋର ମକର ସରୁନା ଝି ବଉଳ
ତୋର ମକରର ନାକେଁ ଗୁନା ଚଢ଼ି

ମୋର ମକର ସପାସୁତର
ତୋର ମକର ମୁହୁରୀ
ମୋର ମକର ଖୋଆ ବାରିଆ
ତୋର ମକର କୁହୁରୀ
ତୋର ମକର ଜା'ଗଲମୁଡ଼ି ବଉଳ
ମୋର ମକର କାମ କରସନ୍ ଦୁହୁରି

ମୋର ମକର ପାଞ୍ଚ ଚଢ଼ସନ୍
ତୋର ମକର ଗଧୀ
ମୋର ମକର ସବୁ ଜାନ୍ସନ୍
ଅଛେ ତା'ଜିର ରୁଧି
ତୋର ମକରର ମୁହେଁ ଖଲି ବଉଳ
ତୋର ମକର ସବୁଠାନ୍ ଗଡ଼ି

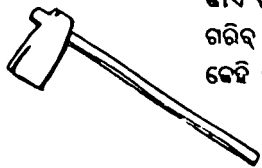

ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ

ଶହେ ସୁନାରୀରୁ ଠୁକୁ ଠାକୁର
ଏକା କୁହୁରୀରୁ ପାହାରେ
ଗୁଡ଼େ ଚୁଡ଼େ କାମ୍ ପାରିଦେଲେ
ଦୁନିଆ ବଇରା ପ୍ରାହାରେ

ଚଢ଼ିଆ କରସି ଚିଠି ଚାଁ ବଏଲେ
ବାୟ ଶାହୁଥିସି ଗଡ଼ି
ଅଗାଧୁ କୁଇର ପାଳି ବଇରି ହୋ
କାଏ ଶୁଖା କାଏ ଝଡ଼ି
ଗୁଲିହା ମୁନୁଷ୍ କଥା ଖୁକୁଥିସି
କାଏ ଘରେ କାଏ ବାହାରେ

ଚାଟିକେ ମାୟକୁଳ ଚିନି ଗୁଡ଼େ ସିନା
ହାତା ଖାଇଦେସି ତାଙ୍କ
ମୁନୁଷ୍ କୁଇର ବହି ବଇରି ହୋ
କାଏ ଖରାପ କାଏ ଭଲ
ଗରିବ ବୁଝରା ଦାନ ନୁହୁଥିସି
କେହି ନୁହେ ତାର ପାହା ରେ

ତୁମର କଥା

ତୁମର କଥା କେତେ କେନ୍ଦ୍ରୀ
ପଢ଼ିଥି ଆମର ମନେ ହୋ
ବନ୍ଧର ସାରା ଭାଗ୍ୟେ ନୁହା
ଆସଲେ ତୁମେ ରହେସ ଘଡ଼େକ୍ଷନେ ହୋ
ସର ଗଭୀର କେଉଁ ସରି
ତୁମର କଥା ଝୁରି ଝୁରି
ବୁଝୁ-ମରା ବେଉଁ ଆମର
କାହିଁ ରାସର କାହିଁ ଦିନେ ହୋ

ତୁମର ସପନ ଅଧାରୁଗା
ତୁମେ କେଉଁ ଆମେ ତୁମେ
ସହର ଗାଆଁ ପଥର ପାଲି
ତୁମର ନାଆଁ ଚରା ସବୁଠାରେ ହୋ

ହେତେଇ ହେଉ ମାଟି ପାନି
ନାଲନ ତୁମେ ଜାନି ଜାନି
ପେଟ ବିକଳିଆ ଭୁଖା ସତେ
ତୁମର ମିତାର ନାଲନ କେହି ଝନେ ହୋ

ଚାଷୀ

ବେଲ୍ ଉଦିକରି ହେଲେ ସକାଳ
ଖାଇଦେଇକରି ଖୁରେ ପଖାଳ
ବୁଲୁଥିବି ତୁଲି ତୁଲି
ହାତେ କୁଡ଼ି ଧରି କାଟି ଦେଉଁ ଘାରି
କୁମ୍ଭା ଭିତରୁ କାଡ଼ି ନେଉଁ ଝୁରି
ନାଚୁଥିବି ତେଗି ଚାଲି

ମୁଇଁ ନଂଗଲ୍‌ଧରା ବଳରାମ୍ ନୁହେଁ
ଦୁଇ ଏକ୍‌ରିଆ ଝନେ ଚାଷୀ
ଗାଆଁଥି ରହୁଛେ କୁଡ଼େ ବଛରୁ ହେଲା
ଆଉ ଥିଲି ସୁଖବାସୀ

ଜମିନ୍ ଧଏଲା ଦିନୁ ଅମିନ୍ ଲାଗିଛେ
ସବୁବେଳେ ମୋର ପଛେ
ଜଂଗଲବାଲେ ମୋତେ ଧମକେଇଦେଲେ
'ନାଉଁ ଚଡ଼ୁରୁ ଇ ଗଛେ'

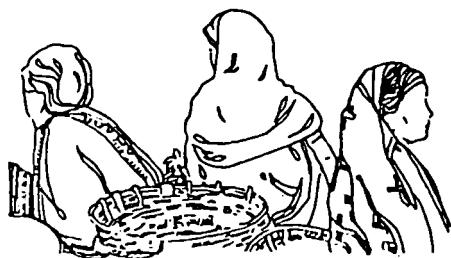
ଶୁଖିଲା କେନାଲ୍ ପାଏନ୍ ଥୁପେ ନାଉଁ
ତୁଲିଥିଁ ବାଧୁଲି ମୁଡ଼ା
ସରକାର ବଏଲା ହେଥିରାଗାରି ଭି
ଦେବାକେ ପଡ଼ିବା ଚଡ଼ା

ସକେ ସବୁଆଡ଼ୁ ମାଡ଼ି ବସିକରି
ଦେଲେନ ଟୈକେ ଚିପି
ସୋର କରିକରି ବସି ହେକୁଥିଲେ
ପଡ଼ୁଥିବି କୁହୁ ପିପି

କାଁ କରି ମତେ ଲନ୍‌ଡା ଉହାଡ଼
କରି ଦଉଛନ୍ ଅଥା ?
ଦେଇକରି ଧାନ୍ ପାହାଡ଼ ପରମାନ୍
ନାଉଁ କହିପାରେ କଥା ।

ମାଏର ପାଏନ୍ ଧୁକା ତ ତାକିର
ତାକିର ଗଛ ପତର
ଝାଲ ଦେଇଦେଇ ଅଛେ ଇନ ଜିଇଁ
ମୋର ତ ଚାଷୀ ଗୁଡ଼ର

ବେଲ୍ ବୁଡ଼ିକରି ହେଲେ ରାଏଡ଼
ଖାଇଦେଇକରି ଥାଲେ ଭାଡ଼
ଶୁଇ ଥିବି ମୁଇଁ ନିଦେ
କିଛି ନାଉଁ ଆସେ କେହି ନାଉଁ ଦିଶେ
ସପନୁଥି ମିଶେ କେହି ନାଉଁ ପାଶେ
ନାଉଁ ଶୁଭେ କଥା ପଦେ

ଚାଲ ଯିମା

ଚାଲ ଯିମା ଚାଲ
ତଂଗର ତଳୁ ଆନୁମା କାଠି ଝାଟି
ଆଉର ଘଡ଼େକେ
ବେଲା ହେବା ଦୁଇ ପହରିଆ ତାତି

ଚାଲ ଯିମା ଚାଲ
ପାହାଡ଼ ତରା ତୁଳମା ପୁଲ କଢ଼ି
କୁଆ ମଧ୍ୟମା କେଉଁନିକେତେ
ଗଛୁ ଗଲେନ ଉଡ଼ି

ତୋର ଖୁସୀଅଁ ଖୁସିଦେନି
ପୁଲର ଅଏନ୍ ଝୁପା
ମୋର ମନର ଗୁଂଦାଲ ପାଏନ୍
ତୁଇ କରୁଛୁ ଘଟା

ବଟା ବଂଧେ ଦେଖୁତ ହାଦେ
ପୁଟିଛେ ପଦମ୍ ପୁଲ
ପାଉରୁ ଯଦି ପାଏନ୍‌କେ ଏମି
ତୁଇଛୁ ଯେତେ ତୁଲ

ତୋର ପନ୍‌ତେ ଛୁକି ଦେନି
ପୁଲ ତଲା ତଲା
ମତେ ତୁଇ ପିଧେଇଦେବୁ
ପୁଲର ବରନ୍‌ମାଲା

ନାଇନ କେହି ଆଖେ ପାଖେ
ଘାଟ୍ ହେଇଛେ ଛିନା
କହ ଦୁଇ ପଦ ମଧୁର କଥା
ଯେନ୍‌ତା କୁସେର ପନା

ବୁରୁଗାନୁ ବଏଠା କେତେ
ଜଳସି ତରା ଗାତି
ତୋର କଥାକେ ହେତଉଥିଲେ
ମନ୍ ଉଠସି ମାତି

ଘିନିଦେନି ତତେ ମୁଦି ଆଉ ମାଲି
ଘିନି ଦେନି ରୁପା ସୁନା
ମାନି ଚଳୁଥିବୁ ମୋର ସାନ୍ କଥା
ନାଉଁ କରିଦେବୁ ମନା

ଚାଲ ଯିମା ଚାଲ
ଦୁହେଁ ମିଶି କରମା ଆମର ଘର
ତୁଇ ହେବୁ ମୋର କନିଆଁକୁଳେ
ମୁଇଁ ହେନି ତୋର ବର

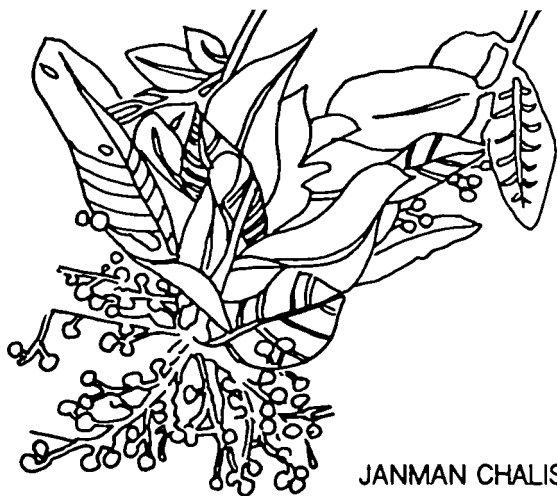
ମହକ୍

ପୂରୁନି ପଡ଼େଇଁ ବୁଝେ ପାଳି
ହାରା ବାରିରୁ ଯାହାରୁ ଠାଳି
ଘାଏଳେ ଛନ୍ଦେ ପଡ଼ିଯାଏ ତଳେ
ଜୀବନ୍ ମୋର ଯାଉଛି ସରି
ମିଶେଇ କାଟି ଗୁନି ହରି
ଭଜେନ୍ ଅଛେ, ଭଜେନ୍ ଯିବା ନେଲେ

ଜୀବନ୍ ଯାକରୁ ରୁଷାରୁଷି
ନାକରୁ କାଂଦି ମୁଲକି ହସି
କାଏଁ ଭଲ କାଏଁ ଅସାରୁ କିଏ କହ
ଭଳିଆ ଯଦି ଯିବା ଲିଭି
ଅଂଧାରୁ ଘରେ ଭାବିଭାବି
କାଣା ଛାଡ଼ିନା କାଣା ନେନା
କାଣା କମ୍ କାଣା ଜହ

ପୁରୁବା ପୁଲ୍ ହେଇଛି କଡ଼ି
ପୁଟି କରୁ ପଡ଼ିବା ଝୁଡ଼ି
ମହକ ଟିକେ ରହିଯିବା ଖାଲି
ପୁଲରୁ ଚାନ୍ଦୁ ନୁହେଁ ସରୁ
ମହକ ଲାଗି ସବୁ ମହରୁ
ରହେସି ଜିଉଁ ମହକ୍ ଅଛେ ବଳି
ମୁଇଁ ଭିରୁ
ମହକ୍ ବାଟି ବାସନା ବାଟି
ବୁଲୁମି ଚାଲିଚାଲି

JANMAN CHALISA

Dr. Prafulla Kumar Tripathy

Publishers

LARK BOOKS

Subarnarekha Chambers

Bhauma Nagar

Bhubaneswar-751001

Printers

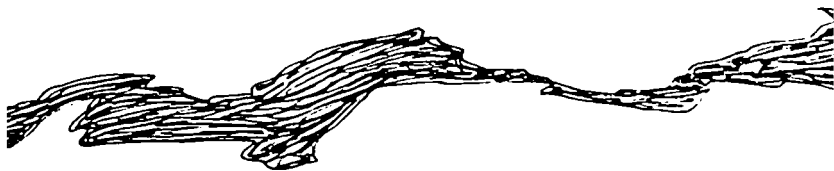
SHOVAN

Acharya Vihar

Bhubaneswar

Price

Rs.5.00

First Edition 1994

Digitized by srujanika@gmail.com

ପ୍ରସ୍ତୁତ ବୁନାଓ ତ୍ରିପାଠୀ ୧୯୪୫ ସାର୍ବ ଅବଶ୍ୟ
ମାସର ୨୫ ତାରିଖ ଦିନ ସଂବଳପୁର ଜିଲ୍ଲା
ବରଗଡ଼, ସବ୍-ଡିଭିଜନ୍ ଭେଡ଼େନ୍ ଆନାର
ଡେପୁଟି ଗାଆଁ ନକଲ୍ ହେଉଥିଲେ । ତାଙ୍କର
ବାପା ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ତ୍ରିପାଠୀ ମାଁ ଶ୍ରୀମତୀ
ରୁକ୍ମିଣୀ ତ୍ରିପାଠୀ । ତାଙ୍କର କାଳୀ ଶ୍ରୀ ଡଃଡ଼
ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କର ସାଂଗେ ରହିକରି ସିଆଲଖଣ୍ଡହଥାନ
ମେନ୍ଦିର ତର ପଡ଼ିଲା ଇନ୍ଦ୍ର ସଂବଳପୁର
ଗଂଗାଧର ମେହେର କଲେଜ ଥିଏ. (ଅନ୍ୟ)
ଆଉ ଏମ୍.ଏ. (ଇଂଲିଶ) ପରୀକ୍ଷା ପାସ କଲେ ।
ଉତ୍କଳ ଇଉନିଭରସିଟି ତରୁଥିଁ ତାଙ୍କୁ ପିଏସ୍.ଡି.

ଉପାଧି ଦିଆଯାଇଛି । ୧୯୬୯ରୁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗରୁ ଲେକଚରର
ଝରକରି ପାଠକାଳେମୁକ୍ତି, ରାଉରକେଲା, ପୁରୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର କାମ କରିଛନ୍ତି ।

୧୯୫୫ରୁ ସେ କବିତା, ଗପ, ପ୍ରବନ୍ଧ, ରଚନା, ଶବ୍ଦକୋଷମାନ ଲେଖିଗାଣିଛନ୍ତି
ଆଉ ସେ ସବୁ ପତ୍ରିକାମାନଙ୍କେ, ବହି ଆକାରେ ଛପାହେଇଛି । ୧୯୬୫ ଆଉ
୧୯୬୮ର ବିଷୁବ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ଫେବ୍ରୁ ୧୯୭୭ର ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମି ପୁରସ୍କାର
ତାଙ୍କୁ ଦିଆହେଇଛି । ୧୯୬୮-୬୯ ବେଳେ ସେ ଓଡ଼ିଆ ଯୁବ ଲେଖକ ସମ୍ମେଳନର
ସଂପାଦକ ଥିଲେ । ୧୯୮୭ ସାଲେ ତାଙ୍କର ସମ୍ବଳପୁର-ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦକୋଷ ବାହାରିଛି ।

ତାଙ୍କର ଲେଖା ଉନିଆ ବହି: ଅନ୍ୟ ଲଳାକା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କବିତା, ଆୟତନ,
ଭଣ୍ଡାଅଧିକ, ନିଜ ସିଂହାସନ, ସପ୍ତାହ ଓ ଅନ୍ୟ ସାତ, ଅମରା, ଏ ନଦୀ ଦେ
ନୀର, ସିରଗଡ଼ି, ଏବଂବିଧି ଛପନ କବିତା, ମାଦିନୀ ପାଇଁ, ଛବିର ଅଭିଧାନ,
ଓଡ଼ିଆ ବନାନ ଅଭିଧାନ, ଶବ୍ଦନିଧି: ଓଡ଼ିଆ ସମାଧି ଶବ୍ଦକୋଷ ।

ତାଙ୍କର ଗରବ ଠିକ୍‌ନା-ଧନୁପାଲି, ଫାଲେପୁର

.....
ଇ ବହିର କଂପ୍ୟୁଟର ଟାଇପ୍ ସେଟିଂ କରିଛନ୍ତି ପ୍ରସେସ୍ ଏନ୍ ପ୍ରସେସ୍, ଇଣ୍ଡିଆନ
ଟ୍ରଷ୍ଟ କଲୋନା, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୬

ଇ ବହିର ଦାମ୍ ପାଂଏଟ୍ ଟିକା ।

ଡିଜାଇନ୍ କରିଛନ୍ତି ‘ସୁତିରେଖା’, ଭୁବନେଶ୍ୱର